

CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1940

SEPTEMBER

ŠTEV. 9.

Novi župnik bod' pozdravljen!

Tržiška župnija je bila razpisana do 31. julija. Zanimali so se jako vsi župljani, kdo bo za župnijo prosil. Dobri verniki so tudi mnogo molili, da Bog pošlje župniji pastirja, ki bo mogel biti dober srednik med Bogom in farani. Poslani sta bili potom škofijstva na patronat samo dve prošnji. Znamenje, da je župnija težka in da duhovniki čutijo odgovornost za prevzem.

Lastništvo tržiške graščine je prezentiralo na župnijo gosp. Žitka Alojzija. Prezentacijo je škofijstvo potrdilo in imenovalo s tem novega tržiškega župnika.

Rodil se je novi g. župnik v Gorici 21. junija 1905. V zgodnji mladosti se je z ostalimi domačimi preselil v Ljubljano, kjer je tudi študiral. Vsem članom družine je Bog poklonil vedro pobožnost in talente, s katerimi so se udeleževali pri študiranju in sedaj vsak v svojem stanu. Znano je, da je bil brat novega g. župnika predsednik evharističnega kongresa v Ljubljani leta 1955.

V mašnika je bil posvečen 29. junija 1928. Eno leto je bil semeniški duhovnik, leta 1929 je pa postal škofijski tajnik. S prevzvišenim gospodom škofom je hodil tudi mnogo po birmah in imel lepo priliko opazovati, kako je urejeno dušno pastirstvo v celi naši škofiji. Pomagal je že na teh potih mnogo zlasti v spovednici. S svojo ljubeznivostjo in skromnostjo je že v teh letih zapuščal povsod najlepše vtise.

Zaželel je postati kaplan in ta želja se mu je uresničila leta 1934. Nastopil

je tedaj kaplansko mesto v Šenčurju pri Kranju, od koder pride sedaj v Tržič. Za župnika ima bivšega tržiškega kaplana g. Vavpetiča Franca, ki mu je v pogovorih pač večkrat Tržič omenjal.

Novi župnik, pozdravljen! Božja pomoč naj bo s Teboj!

Pozdravljen bodi, novi župnik,
pozdravljen, ljubi oče naš!
Prezvestih vernih src obilo
v nastopu svojem tu imaš.
Zakličemo Ti srčno vdani:
Pri nas, pri nas Te dolgo Bog ohrani!

Ti čuval boš zvesto nad nami,
obvaroval nam zlati mir.
Od rojstva pa do groba tmine
Ti zvesti bodeš nam pastir.
Zakličemo Ti srčno vdani:
Pri nas, pri nas Te dolgo Bog ohrani!

Ti molil boš za nas ovčice,
resnice svete nas učil.
Veselje, žalost z nami vžival,
otožnim boš srce vedril.
Zakličemo Ti srčno vdani:
Pri nas, pri nas Te dolgo Bog ohrani!

(Stara pesem, ki jo bo zapel cerkveni pevski zbor v pozdrav novemu župniku.)

Novi g. župnik pride v Tržič v soboto 7. septembra ob šestih zvečer. Slovesno nastopno sv. mašo bo daroval v nedeljo 8. septembra ob desetih.

Kragl Viktor:

✠ Jožef Pollak

Dne 1. avgusta 1940 je prišlo v Tržič kratko sporočilo: v Oranienburgu pri Berlinu je 24. julija umrl gospod Jožef Pollak, župnik v Št. Lipšu pri Dobrli vasi na Koroškem.

Duhovnik Pollak Jožef je bil izmed potomcev staroslavnega Pollakovega

rodu, ki ga je možno po tržiških župnijskih maticah natančno zasledovati nazaj do srede 16. stoletja. Izredno je zlasti to, da je † Pollak po svoji materi in po svojem očetu iz tega pristno tržiškega rodu izviral. Pollakova prababica je bila ona znamenita Tržičanka Margareta Wuk, ki je kot 13 letno dekle leta 1793 poročila Karla Pollaka, kateremu je rodila 25 otrok. Njen sin Matevž je bil oče Pollakovega očeta Engelberta in njun sin Jakob je bil oče Pollakove matere Ane. Da je teh mogočnih in bogatih staršev sin Jožef, rojen 2. februarja 1874, postal preprost redovnik-frančiskan, je pripisati največ vplivu materinega brata Karla Pollaka, ki je bil ugleden tovarnar v Ljubljani in vedno iskren prijatelj očetov frančiskanov.

Pokojni Pollak Jožef je bil 7. septembra 1891 preobleden v frančiskanskega klerika kot brat Engelbert. Čez tri leta — 26. sept. 1895 — je napravil redovne obljube v samostanu na Kostanjevici pri Gorici, kjer je kot klerik študiral. V drugem letu bogoslovskih študij — dne 25. julija 1896, je bil posvečen v mašnika in je nato tretje in četrto leto bogoslovja dovršil v Ljubljani, kjer je bil potem kot kaplan pri cerkvi Marijinega oznanjenja, eno leto pa tudi kot katehet v Šiški. S šolskim letom 1901-2 je postal p. Engelbert Pollak lektor bogoslovja na frančiskanskem zasebnem učilišču v Kamniku in obenem tudi ekshortator za tamošnje klerike. Kot lektor je poučeval svoje gojence v študiju svetega pisma stare zaveze. Poleg svojega službenega opravila je p. Engelbert Pollak ves čas svojega bivanja v

Kamniku zelo veliko pomagal v dušnem pastirstvu kot pridigar in spovednik po raznih župnijah obširne kamniške dekanije. Vseposod v Kamniku in okolici so p. Engelberta poznali kot veselega in zabavnega redovnika, ki je včasih znal biti tudi malo nagajiv. Tako je n. pr. nekoč nekega svojega sobrata, ki se je pridig priučeval z velikim trudom, spravil v veliko zadrego. S tem sobratom sta bila določena za neko nedeljo kot pridigarja. P. Engelbert pri jutranji, njegov omenjeni tovariš pa pri pozni sv. maši. P. Engelbert, ki je imel izvrsten spomin, je skrivaj prebral na predvečer lepo spisano in skrbno naštudirano tovarišovo pridigo in jo skoro dobesečno pridigoval pri jutranji sv. maši, ko je njegov tovariš sedel v spovednici in se ga je pri poslušanju njegovega proizvoda polastila mučna skrb, kako si bo glede pridige pri pozni sv. maši pomagal, ker isto prednašati ni mogel, druge pridige se mu pa v tem kratkem času priučiti ni zdelo mogoče.

L. 1907 je p. Engelbert Pollak vstopil v benediktinski samostan v Št. Lambertu na Gornjem Štajerskem, pa čez par let se je povrnil zopet nazaj k frančiskanom in je nekaj časa kot pridigar in spovednik deloval na Brezjah in na Sveti Gori, odkoder je l. 1910 odšel v Ameriko. Tam je kot svetni duhovnik z oktobrom 1912 začel opravljati dušno-pastirsko službo v Hibbingu v Minnesoti, kjer je številnim Slovencem, največ Dolenjcem, dotlej oskrboval službo božjo neki Francoz, ki se je v starosti le s težavo priučil nekaj slovenščine. Iz Hibbinga je odšel Pollak pastirovat v Kansas City, kjer je bilo veliko Slovencev zaposlenih zlasti v tamošnjih velikih klavnicah. Nato pa je nad 11 let pastiroval v Great Falls, kjer je bil duhovni vodja redovnic in vodja škofove sirotišnice, vrh tega še tajnik škofa in njegov konzultor. Kot tak je nosil duhovsko obleko, v kateri je še potem v Tržiču pri izrednih slovesnostih nastopal v nemalo občudovanje tržiških radovednežev.

Iz Amerike je prišel g. Pollak v svoj rojstni kraj na obisk leta 1921 ob svojem 25 letnem mašniškem jubileju. V tržiški župni cerkvi je na praznik Ma-

rijinega Vnebovzetja prav slovesno ob asistenci tržiške duhovščine opravil svojo srebrno sv. mašo. Posebnost pri tej slovesnosti je bilo to, da je hotel imeti slavnostni govor jubilant sam.

Ko je g. Pollaku v Tržiču umrla mati, je za stalno zapustil Ameriko in se naselil kot upokojenec na svojem domu v Tržiču. Zaživel je v vsakdanjih človeških razmerah in potrebah — pa naveličal se je tudi takega življenja in zaželel si je vnovič dušnopastirskega dela. Vedno je še v svojih mladih letih rad bival pri svojih sorodnikih na Koroškem in ravno Korotan se mu je tako priljubil, da je vnovič hotel svoje duhovniško življenje in delovanje započeti na Koroškem. Leta 1934 si je izposloval dovoljenje za vstop med kler krške škofije; oskrbel si je celo državljanstvo na Koroškem, kamor se je ves vesel iz Tržiča podal. Dne 12. 5. 1935 je bil umeščen na župnijo št. Lipš pri Dobri vasi, kjer je pastiroval z gorečnostjo in ljubeznijo. Pogosto in mnogo je še rad pisaril v Tržič in tudi zadnja njegova pisma izražajo željo, da bi še rad prišel v Tržič. Kljub vsem težavam v št. Lipšu je zadnja leta vedno in vedno izjavljal: »Vztrajam pri faranih; če naj trpim, naj Bog to sprejme.« Zadnjič se je pismeno oglasil v oktobru 1939.

Pokojni g. Pollak je imel vrle dušne zmožnosti. Poleg bistrega spomina se je odlikoval v znanju raznih jezikov. Že kot mlad redovnik je perfektno govoril italijanščino; v Ameriki si je prisvojil popolno znanje angleščine; nemško so itak redno govorili že v družini in v sorodstvu. Rad se je sukal v višjih, inteligentnih krogih. Prijateljstvo je rad sklepal z raznimi pomembnimi osebnostmi tudi v plemiških ali v častniških družinah. Večkrat je znal tako priložnost tudi dobro porabiti in je n. pr. v oficirskih krogih pripomogel k pravemu, urejenemu družinskemu življenju.

Kot mlad redovnik je tudi precej pisal v »Cvetje iz vrtov sv. Frančiška«. Svoje dobro zasnovane pridige je objavljajl v »Duhovnem Pastirju«; posebno so ugajale pridige za pripravo na misijon in »nagovori« v Marijinih družbah. Za časa svojega bivanja v Ameriki je mnogo pisal tudi v ameriške časopise.

Še ko je bila turistika pri nas malo razvita, je bil † g. Pollak navdušen in

drzen turist. Sam trdi v svojih spisih, da mu je bil izreden užitek iz visokih planin pogled na razkosane pečine ali sredi morja ob viharju pogled na strašno razburkane valove. To slednje je utemeljeval z besedami: »Valovi padajo in se vzdigujejo kakor želje in hrepenenje našega nemirnega srca« (»Cvetje« 1904, str. 49). Njegova hladnokrvnost, ali na planinah ali na razburkanem morju, je bila naravnost občudovana in celo obsojena. — Kako lepo nam † g. Pollak v svojem zelo obširnem potopisu po Egiptu, po Palestini, v Damasku in Mali Aziji, po Grčiji in Turčiji (v 38 poglavjih v »Cvetju« 1903 do 1907) svoja doživetja popisuje! V tem Pollakovem potopisu se razžareva globok in veren duh pokojnikov in vsak, ki bi ta Pollakov spis verno prebral, bi pokojnega sodil drugače kot ga je morda sodil poprej. Saj vsak spis izraža mišljenje in dušno razpoloženje pisateljevo. Živo opisuje Pollak v omenjenem spisu svojo vožnjo v čolnu iz Pirejskega zaliva na parnik, ki ga je imel odpeljati v Carigrad, med najhujšim viharjem, ko sta se on in čolnar nahajala v resni smrtni nevarnosti. Temu veslaču je napisal slavospev (»Cvetje« 1906, str. 374), ki hrani vso resnico Pollakovega življenja. Glasi se: »Z Bogom, dragi mladi grški junak, ne vem tvojega imena in nisem mogel razumeti tvojega lepo donečega materinega jezika, vendar mi pa ostaneš v trajnem spominu, ker naju je družila ura skupne smrtne nevarnosti. Morda postane prej ali slej viharno tudi tvoje življenje, želim ti iz srca, da bi premagal vse težave in enkrat srečno prispel v veselo večnost. Krasne Grecije lepi sin, ostani zdrav!« S tem voščilom, ki ga je Pollak voščil mladeniču-veslaču, da pride skozi viharje življenja k večni Sreči, naj se »Tržiški glasnik« poslovi od pokojnega duhovnika preč. g. Jožefa Pollaka!

Lepe darove je poklonil blagopokojni gospod župnik Jožef Pollak že leta 1938 svojemu ljubemu Tržiču. Določil in izročil je že tedaj za župnijsko cerkev din 20.000, podružni cerkvi sv. Jožefa din 25.000, podružni cerkvi sv. Andreja din 10.000 in Vincencijevi konferenci din 24.000. Spominjajmo se ga v molitvah in Bog mu nakloni večni mir!

Oznanila za september

1. XVI. nedelja po binkošti, prva v mesecu in angelska nedelja. Pri šesti sv. maši je skupno mesečno sv. obhajilo za moše in fante. Ob osmih je orglana sv. maša za čevljarke pomočnike, združena z običajnim darovanjem. Ob desetih je sv. maša samo v cerkvi sv. Jožefa pri oltarju Angela varuha. Pri sv. Ani je sv. maša 2. ob osmih.

6. Prvi petek v mesecu. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim, na predvečer je skupna molitev svete ure v župnijski cerkvi od osmih do devetih. Ta dan je tudi **rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II.**; ob osmih je sv. maša in nato predpisane molitve.

8. **Rojstvo prebl. Device Marije in XVII. nedelja po binkošti.** Službe božje so v navadnem redu. Ob desetih je slovesna nastopna sv. maša novega g. župnika. Popoldne so slovesne litanije Matere božje.

12. **Ime Marijino.** Danes in v sedmini je mogoče prejeti popolni odpustek, ki ga je mogoče nakloniti tudi dušam v vica. Pogoji: prejem sv. obhajila, udeležba pri sv. maši in molitev po namenu sv. očeta.

14. **Povišanje sv. Križa.**

15. XVIII. nedelja po binkošti in Marija sedem žalosti. Službe božje so v navadnem redu. 18., 20., 21. kvaterni dnevi. V petek je strogi post, v sredo in soboto je pa dovoljeno jesti meso, a si moramo pri jedi pritrpati.

21. **Sv. Matevž,** apostol in evangelist. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

22. XIX. nedelja po binkošti in kvaterna nedelja. Službe božje so v navadnem redu. Po šesti sv. maši ostane Najsvetejše izpostavljeno pol ure za uro molitve za duhovnike, za katere se moli predpisana molitev tudi po vseh pridigah in pri večernicah. Pred cerkvijo je pušca za reveže Vincencijeve konference.

29. XX. nedelja po binkošti in god sv. Mihaela. Službe božje so v navadnem redu.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 1., vesoljna odveza 8., 17.

Dekliška Marijina družba: shod 22., skupno sv. obhajilo 29.

Marijina družba za žene: shod 29., skupno sv. obhajilo 8.

Molitvena pomoč KA: Vsak petek zvečer ob osmih.

Mesečna sv. spoved šolarjev: po napovedi v šoli in v cerkvi.

Mladinska pobožnost: 15. popoldne.

Župnijska kronika za julij

Julija v naši župniji rojenih: 6.

Julija v naši župniji poročeni:

1. Meglič Janez, gozdni delavec, Dolina 117, in Dovžan Franciška, delavka v papirnici, Dolina 67, poročena 6. julija.
2. Trubajic Gojko, prirezovalec v tovarni »Peko«, Tržič, Ljubelska cesta 52, in Tibljaš Bo-

žica, trgovka z zelenjavo, Tržič, Glavni trg št. 8, poročena 7. julija.

3. Brenčič Rudolf, predilniški ključavničar, Tržič, Preska 6, in Slabe Ivana, predilniška delavka, Tržič, Cerkevna ulica 23, poročena 20. julija.

Julija v naši župniji umrli:

1. Korun Avguštin, predilniški zidar, rojen dne 28. avgusta 1878, poročen 17. februarja 1919, umrl v Tržiču, Kovaška ulica 1, dne 7. julija.
2. Čebon Ana, hči delavca, rojena in umrla 17. julija v Tržiču, Za Mošenikom 9.
3. Gros Tomaž, samski predilniški delavec, rojen v Križah 21. decembra 1967, umrl na Bistrici št. 34, dne 15. julija.
4. Gros Anton, bivši krojač, samski, rojen v Tržiču 29. decembra 1895, umrl v Tržiču, Cerkevna ulica 23, dne 24. julija.
5. Kočevar Franc, delavec, rojen 26. oktobra 1852 v Lokavcu, umrl pri Sveti Ani št. 3, dne 24. julija.
6. Kopač Lucija, zasebnica, rojena 1858 v Predosljah, poročena 30. januarja 1882, umrla v Tržiču, Cerkevna ulica 23, dne 24. julija.
7. Godnov Apolonija, žena posestnika in župana, rojena 9. februarja 1887 na Trsteniku, poročena 12. avgusta 1908, umrla na Slapu št. 45, dne 24. julija.
8. Japšič Marija, hči delavca, rojena 6. avgusta 1936 v Tržiču, umrla v Tržiču, Glavni trg št. 9, dne 25. julija.

Poročila od drugod:

1. iz rimsko-katoliške vere je izstopila 17. julija 1940 Podrekar Vincencija, rojena v Tržiču 22. januarja 1922.

Ob slovesu

iz lepe tržiške župnije sem iz dna srca hvaležen ljubemu Bogu za njegovo milostno pomoč, ki me je spremljala dobri dve leti kaplanovanja in skoraj dvanajst let župnikovanja. Točno 14 let sem smel delovati v župniji, posvečeni božji Materi. Bogu hvala za vse!

Zahvaljujem se pa pristrčno tudi vsem tistim, ki so mi pomagali kjer koli, da sem mogel svoje duhovniške dolžnosti oršiti bolj lahko. Bog sam naj bo njihov plačnik!

Zagotavljam stalni molitveni spomin in zanj tudi lepo prosim. Z Bogom!

V Tržiču, konec avgusta 1940.

Anton Vovk, župnik